

[Arbejdsministeren.]

Jeg vil gerne i denne sammenhæng understrege, at retten til at indgå eksklusivaftaler er en stærk bestanddel af det arbejdsretlige system, der her i landet hovedsagelig er opbygget på grundlag af arbejdsmarkedets organisationer, som da også efter en fast arbejdsretlig tradition har et ganske væsentligt ansvar for og indflydelse på de betingelser, hvorpå arbejdsmarkedet fungerer. Det er i lyset heraf, mener jeg, det foreliggende lovforslag må vurderes.

Til det i bemærkningerne til lovforslaget fremdragne eksempel på pression over for en virksomhed, der ikke ønskede at indgå overenskomst, vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, at der efter de her i landet gældende arbejdsretlige regler vil kunne iværksættes kollektive kampskridt til støtte for krav om overenskomst, hvis en ordning ikke kan opnås gennem forhandling. Spørgsmålet om lovligheden af sådanne kampskridt kan indbringes for arbejdsretten. Også uorganiserede arbejdsgivere kan gå til arbejdsretten for at få prøvet lovligheden af foranstaltninger, der iværksettes for at opnå overenskomst, men den af forslagsstillerne omtalte virksomhed har ikke indbragt sagen for arbejdsretten.

Hvad angår forslagsstillernes eksempel på en medarbejder, der måtte fratræde sin stilling, fordi han ikke var medlem af Specialarbejderforbundet i Danmark, kan jeg oplyse, at det fremgår af den voldgiftsafgørelse, der blev truffet i sagen, at der lovligt var indgået en eksklusivaftale med virksomheden, og at den pågældende medarbejders arbejde på virksomheden var dækket af denne aftale.

Som det fremgår af disse bemærkninger, mener jeg ikke, at en gennemførelse af det foreliggende lovforslag vil være forenelig med det arbejdsretlige system, som vi kender her i landet, og som fungerer godt, og jeg kan derfor ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Otto Mørch (S):

Forslagsstilleren, hr. Jens Møller, er jo ikke uden evner til med den rette stemmeføring at sige ting, så de lyder både hjertevarmt og rigtigt, ja, så rørende, at man ikke altid gennemskuer den kolde realitet, der kan ligge bagved.

Ved behandlingen af det nu genfremsatte forslag den 28. november sidste år sagde hr. Jens Møller følgende som indledning til sin ordførertale — jeg citerer:

„Jeg vil gerne begynde med at understrege, at dette forslag ikke på nogen måde er udtryk for, at vi skulle være imod fagforeninger som sådan. Vi ved, at Danmarks arbejdere har meget at takke fagforeningerne for, de har gjort et stort og godt stykke arbejde igennem de år, der er gået, og vi vil ikke på nogen måde være imod dem.“

Det lyder jo smukt, men når man så konstaterer dette forslags konsekvenser for dansk fagbevægelse, så går glansen af Sankt Gertrud eller af hr. Jens Møllers gode, varme intentioner for dansk fagbevægelse. For hvad betyder forslaget? Det betyder simpelt hen, at man nu er ude på at afsvække det arbejdsretlige system, som eksklusivaftalerne er en væsentlig bestanddel af. Man er ude på at ville fagbevæggelsens aktionsmuligheder til livs eller i det mindste stække og afsvække dem. Skal vi nu ikke én gang for alle få slået fast, som det også fremgik af ministerens indlæg, at kampen for at få oprettet kollektive overenskomster gør det fuldt ud lovligt at strejke eller blokere en virksomhed, der nægter at oprette en overenskomst, efter at forhandlinger er forsøgt, og må jeg her henvise til dommen i Hope Computer-sagen fra Hadsund. Synes man da ikke, at også lønmodtagerne bør have et værn mod arbejdsgivere, som egenmægtigt vil bestemme løn- og arbejdsvilkår? Det gør vi i hvert fald i socialdemokratiet. Og hvordan virker dette system på vore mange arbejdspladser? Ja, dér både lever man og trives med de forskellige former for bestemmelser. Man trives med eksklusivaftalerne og organisationspligtbestemmelserne. Og hvorfor? Fordi man klart erkender nødvendigheden af den solidaritet, de indebærer.

Det er denne solidaritet, forslagsstilleren nu vil prøve at fortynde og afsvække, men den egoisme, der ligger heri, må vi stærkt advare imod. Den vil ikke gavne klimaet på danske arbejdspladser. Den vil ikke sikre arbejdsroen. Solidariteten og den kollektive beskyttelse, der følger med, er — og det ved heldigvis de fleste danske lønmodtagere —